3 (Sem-6/CBCS) ECO RG

2025

ECONOMICS

(Regular Generic)

Paper: ECO-RG-6016

(Economic Development and Policy in India—II)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

- Answer the following questions : 1×10=10
 তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) Define Green Revolution.সেউজ বিপ্লৱৰ সংজ্ঞা লিখা।
 - (b) What is meant by Balance of Trade? বাণিজ্যিক ভাৰসাম্য মানে কি?

- (c) In which year did India become a member of WTO?
 কোন চনত ভাৰতবৰ্ষ WTOৰ সদস্য হৈছিল?
- (d) Define land reforms.

 ভূমি সংস্কাৰৰ সংজ্ঞা লিখা।
- (e) What is organic farming?
 জৈৱিক কৃষি কি?
- (f) Define agricultural marketing.
 কৃষি বিপণনৰ সংজ্ঞা লিখা।
- (g) What is Zamindari system? জমিনদাৰী প্ৰথা কি ?
- (h) Give one example of visible item of trade.
 বাণিজ্যৰ দৃশ্যমান দ্ৰব্যৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (i) State a feature of public sector of India.
 ভাৰতৰ ৰাজহুৱা খণ্ডৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(Continued)

- (j) What is the full form of NABARD? NABARDৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?
- 2. Answer the following questions : 2×5=10 তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) State two functions of NITI Aayog. NITI আয়োগৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।
 - (b) How does Balance of Trade differ from Balance of Payments?
 বাণিজ্যৰ ভাৰসাম্য কি ধৰণে লেনদেনৰ সমতাৰ প্ৰা
 পৃথক?
 - (c) Give two merits of Foreign Direct Investment. বৈদেশিক প্ৰত্যক্ষ বিনিয়োগৰ দুটা সুবিধা পিখা।
 - (d) Mention two problems of cottage industries in India. ভাৰতৰ কুটিৰ উদ্যোগৰ দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা ।
 - (e) Mention two sources of agricultural credit in India. ভাৰতবৰ্ষত কৃষি ঋণৰ দুটা উৎসৰ নাম উল্লেখ কৰা।

- 3. Answer any four of the following questions : 5×4=20
 তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) Distinguish between Foreign Direct Investment and Foreign Portfolio Investment.
 বৈদেশিক প্রত্যক্ষ বিনিয়োগ আৰু বৈদেশিক প'র্টফ'লিঅ'
 বিনিয়োগৰ মাজৰ পার্থক্য লিখা।
 - (b) What role does NABARD play in agricultural financing?

 কৃষি বিত্তীয় সাহায্যত NABARDয়ে কি ভূমিকা পালন কৰে?
 - (c) Briefly explain the causes of Balance of Payments disequilibrium.
 লেনদেনৰ সমতাত ভাৰসাম্যহীনতাৰ কাৰণসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।
 - (d) What are the causes of low agricultural productivity in Indian agriculture?
 ভাৰতবৰ্ষৰ কৃষিক্ষেত্ৰত নিমু কৃষি উৎপাদনৰ কাৰণসমূহ কি কি?

- (e) State the basic characteristics of industrial sector in India.
 ভাৰতৰ ঔদ্যোগিক খণ্ডৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।
- f) How does land reforms affect agriculture?
 ভূমি সংস্কাৰে কি ধৰণে কৃষিৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলায় ?
- 4. Answer any *four* of the following questions :
 10×4≈40
 তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) What is WTO? Explain the objectives and role of WTO.
 WTO कि? WTOৰ উদ্দেশ্য আৰু ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।
 - (b) Define BOP. Explain the different components of BOP account. 2+8=10 লেনদেনৰ সমতাৰ সংজ্ঞা দিয়া। লেনদেনৰ সমতাৰ হিচাবৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain the role of public sector industries in India.
ভাৰতত ৰাজহুৱা খণ্ডৰ উদ্যোগৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write the difference between public sector and private sector.

ব্যক্তিগত খণ্ড আৰু ৰাজহুৱা খণ্ডৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

 (e) Explain the various problems of Indian agriculture.
 ভাৰতবৰ্ষৰ কৃষিক্ষেত্ৰৰ বিভিন্ন সমস্যাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) What is rural agricultural credit?

Discuss the various sources and importance of rural credit for agriculture in India.

2+8=10

গ্ৰাম্য কৃষি ঋণ কি? ভাৰতৰ কৃষিত গ্ৰাম্য কৃষি ঋণৰ বিভিন্ন উৎসমূসহ আৰু ইয়াৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(g) Briefly discuss the role of financial institutions in the growth of agricultural sector.

কৃষি খণ্ডৰ বিকাশত বিত্তীয় প্ৰতিষ্ঠানৰ ভূমিকা চমুকৈ

আলোচনা কৰা।

(h) Explain the role of foreign direct investment in a developing country like India.

ভাৰতৰ দৰে উন্নয়নশীল দেশত প্ৰত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।
